

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA

Doctor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum

Dr. BERND FABRITIUS

Membru al Parlamentului German (Bundestag)

Cuvânt

la deschiderea ceremoniei de acordare a titlului de
Doctor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum
al Universității de Vest din Timișoara
domnului Dr. Bernd FABRITIUS

*Stimați membri ai Comunității Academice din Universitatea de Vest din Timișoara,
Distinși invitați,
Dragi colegi și studenți,
Onorată asistență,
Stimate domnule Bernd Fabritius,*

Timișoara este unul dintre orașele importante ale României, oraș considerat un model de multiculturalism și democrație, oraș în care, în 1989, tineri și oameni maturi s-au sacrificat pentru ca noi să ne bucurăm astăzi de privilegiul de a trăi liberi și de a putea redeveni un stat democratic. În mod cert, imaginea Timișoarei nu este una întâmplătoare ci se bazează pe o lungă istorie de promovare a valorilor reale ale societății, pe sprijinirea demersurilor benefice din punct de vedere social și nu în ultimul rând, pe implicarea instituțiilor de învățământ în formarea de tineri responsabili.

Universitatea de Vest din Timișoara este un pilon important al zonei din vestul țării, fiind cea mai importantă structură academică, recunoscută la nivel național, european și internațional pentru calitatea actului educațional, pentru rezultatele cercetării științifice dar și pentru implicarea în dezvoltarea socială a regiunii. Universitatea de Vest din Timișoara promovează ideea că, în prezent, universitățile au încetat să mai fie doar furnizori de muncă înalt calificată sau de cercetare științifică. Ele au tot mai mult rolul de a contribui la democratizarea societății, la respectarea drepturilor omului și la crearea stabilității politice. Universitățile sunt cele care trebuie să stea la baza inovării și trebuie să contribuie la găsirea unor soluții concrete la problemele comunității. Universitatea de Vest din Timișoara promovează ideea unei societăți moderne și inovative, în care să se treacă de la modelul de dezvoltare economică bazat pe forță de muncă ieftină și valoare adăugată mică, la modelul în care este conștientizat faptul că promovarea

muncii calificate și a valorii adăugate ridicate contribuie nu doar la creșterea economică, ci și la bunăstarea socială. Educația contribuie la creșterea speranței de viață, la reducerea inegalității și sărăciei, la sustenabilitate ecologică, reducerea criminalității, democratizare și respectarea drepturilor omului dar și la o stabilitate politică crescută.

Asumându-și rolul cu care a fost investită de fondatorii săi, anume de principal centru de cunoaștere în regiunea de Vest a țării, dar și rolul de actor social important, Universitatea de Vest din Timișoara încearcă constant să ofere binemeritata recunoaștere unor nume importante din lumea științifică, culturală, socială sau politică. Personalitatea domnului Bernd Fabritius este emblematică pentru colaborarea dintre România și Germania, acest fapt îndreptățindu-ne să îi oferim astăzi cea mai înaltă distincție onorifică a universității noastre, titlul de Doctor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum.

Dr. Bernd Fabritius s-a născut la 14 mai 1965 la Agnita, în România și a emigrat în Germania în 1984, unde a studiat administrația publică, științele politice și dreptul, devenind în 2003 doctor în drept la Universitatea Eberhard-Karls din Tübingen și Universitatea Lucian Blaga din Sibiu, cu o teză în cotutelă despre procedura de soluționare a litigiilor administrative în dreptul european. Preocupările sale s-au concentrat pe reprezentarea și sprijinul exilaților și emigranților, și în special pe reprezentarea cetățenilor germani de origine română. Implicarea constantă în sprijinul drepturilor omului, implicarea politică și socială prodigioasă sunt puncte de reper importante pentru activitatea desfășurată de Dl. Fabritius.

Dl. Fabritius este, așa cum el însuși s-a exprimat, o punte care leagă România de Germania, reprezentantul politic cel mai vizibil al bogatei și respectatei comunități a cetățenilor germani originari din România.

Stimate Domnule Dr. Bernd Fabritius,

Astăzi, prin acordarea titlului de **Doctor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum**, Universitatea de Vest din Timișoara vă mulțumește pentru toate eforturile depuse în promovarea prieteniei dintre Germania și România. Suntem onorați de prezența Domniei Voastre în Timișoara și de intrarea în rândurile comunității noastre academice. Vă dorim să aveți parte de sănătate, putere de muncă și pasiune în activitatea pe care o depuneți și să vă bucurați mereu de realizările României în lume, pentru că, undeva, într-o anumită măsură, ele vi se datorează și Domniei Voastre.

Prof. univ. dr. Marilen-Gabriel Pirtea

Rectorul Universității de Vest din Timișoara

**Rede anlässlich der Verleihung der
EHRENDOKTORWÜRDE
der West - Universität Temeswar an
Herrn Dr. Bernd Fabritius**

*Sehr geehrte Mitglieder der akademischen Gemeinde der West-Universität
Temeswar,
Sehr geehrte Gäste,
Sehr geehrte KollegInnen und StudentInnen,
Sehr geehrte Damen und Herren,
Sehr geehrter Herr Dr. Bernd Fabritius,*

Temeswar ist eine der bedeutendsten Städte Rumäniens, mit einer einzigartigen multikulturellen Identität und einer tief verwurzelten demokratischen Tradition, für deren Befreiung aus den herrschenden Totalitarismus 1989 ein hohes Blutzoll gezahlt wurde. Diese wertvolle Tradition blickt ihrerseits auf eine lange Geschichte der Pflege verbindender sozialer Werte, des gemeinschaftlichen Fortschritts zurück, als auch auf die beständige, überzeugt aufklärerische Mühe der hiesigen Bildungseinrichtungen

Die Universität Temeswar ist eine esentielle Bildungssäule im westlichen Teil Rumäniens und genießt eine ausgezeichnete nationale und internationale Reputation als Bildungsstätte und Forschungszentrum. Zugleich leistet sie einen nicht minder wichtigen Beitrag zur gesellschaftlichen Entwicklung der Region. Ein Leitgedanke der West-Universität ist die Überzeugung, dass heutige Hochschuleinrichtungen sich nicht bloß als Lieferanten qualifizierter Arbeits- oder Forschungskräfte definieren dürfen. Ihre Rolle besteht zunehmend darin, einen gesellschaftlichen Auftrag zu erfüllen im Sinne der Förderung von Demokratisierungsprozessen, der Menschenrechte und der Festigung politischer Stabilität. Zugleich bleiben die Hochschuleinrichtungen Innovationszentren und Lösungsschmieden für relevante Probleme der Gemeinde. In diesem Zusammenhang agiert unsere Universität als Förderer eines modernen und inovativen Gesellschaftsmodells, das sich von der Ausbildung billiger Arbeitskraft mit einem geringen Mehrwert allmählich verabschiedet, hin zur qualifizierten Arbeitskraft mit hohem Mehrwert, die einen wesentlichen Antrieb des ökonomischen Wachstums und des geteilten

Wohlstands darstellt. Bildung ist ein wichtiger Faktor der Erhöhung der Lebenserwartung, der Reduzierung sozialer Ungleichheit und Ungerechtigkeit, der Konsolidierung ökologischer Nachhaltigkeit, des Rückgangs der Kriminalitätsrate, ein Demokratisierungsfaktor und das Fundament der Bewahrung der Menschenrechte, zugleich ein politischer Stabilitätsfaktor.

Entsprechend ihrem Gründungsauftrag als wichtigstes Wissenszentrum und bedeutender sozialer Akteur der Region besteht ein zentrales Anliegen unserer Universität darin, herausragenden Persönlichkeiten des wissenschaftlichen, kulturellen, gesellschaftlichen oder politischen Lebens die ihnen gebührende Anerkennung zum Ausdruck zu bringen. In diesem Sinne ist es uns eine besondere Freude am heutigen Tag, die durch ihr vielseitiges und bleibendes Schaffen herausstehende Persönlichkeit des Herrn Dr. Bernd Fabritius mit der höchsten akademischen Auszeichnung unserer Universität zu ehren: dem Titel Doctor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum.

Dr. Bernd Fabritius wurde am 14ten Mai 1965 in Agnethelm, in Rumänien geboren, ist im Jahr 1984 nach Deutschland ausgesiedelt, wo er Sozialverwaltung, Politik- und Rechtswissenschaften studiert hat. Dr. Fabritius hat 2003 in einem Kooperationsverfahren der Eberhard-Karls-Universität Tübingen und der Lucian Blaga Universität in Hermannstadt in Jura promoviert. Seine Doktorarbeit befasst sich mit Administrative Schlichtungsverfahren in dem europäischen Recht. Er hat sich vorrangig der Unterstützung der Aussiedler und Vertriebenen gewidmet, und der Representation der Rumänien-deutschen. Seine konstante Beteiligung zur Verteidigung der Menschenrechte, seine reichhaltige politische und soziale Arbeit sind Meilensteine seiner Karriere.

Dr. Fabritius ist, wie er es selbst auch sagt, eine Brücke die Rumänien und Deutschland verbindet, der sichtbarste, bedeutendste Politiker der die reiche und respektierte Gemeinschaft der Rumänien-deutsche repräsentiert.

Sehr geehrter Herr Dr. Bernd Fabritius

Die West-Universität Temeswar setzt am heutigen Tag durch diese feierliche Titelverleihung ein Zeichen ihrer besonderen Dankbarkeit für Ihr langjähriges Bemühen um die Förderung der Freundschaft zwischen Deutschland und Rumänien. Es ist uns eine wahre Ehre, Sie in Temeswar und zugleich in den Reihen unserer akademischen Gemeinde willkommen zu heißen. Wir alle wünschen Ihnen weitere Schaffens- und Gestaltungskraft und dass Sie auch weiterhin mit Freude die Leistungen Rumäniens begleiten, denn diese sind auch Ihnen persönlich zu verdanken.

Professor Marilen-Gabriel Pirtea, Ph.D

Rector of West University of Timișoara

LAUDATIO

În onoarea

Excelenței sale dr. Bernd Fabritius

Membru al Parlamentului German (Bundestag)

*Onorat prezidiu,
Stimate domnule Rector,
Distinși Membri ai Comunității academice,
Stimați invitați,
Distinse Doamnule Dr. Bernd Fabritius,
Doamnelor și domnilor,*

Există o persoană care încorporează în modul cel mai fericit fructuoasa dezvoltare a relațiilor româno-germane din ultimii ani. Domnul dr. Bernd Fabritius născut, crescut și educat în România, a făcut o prestigioasă carieră politică în Germania, a devenit o personalitate de prim rang a vieții publice germane, a devenit simbolul transformării în modul cel mai fericit a unei organizații de marcă a anilor post-belici, Federația Exilaților (Bund der Vertriebenen) și prin toate acestea este o punte vie a relației dintre aceste țări.

Domnul Bernd Fabritius s-a născut la Agnita (Agnethelm), în 14 mai 1965. A absolvit prestigiosul Liceu Brukenthal din Sibiu și a susținut aici bacalaureatul în 1983. Și-a continuat studiile după emigrarea în Germania din 1984. A studiat administrație publică, între 1985 și 1988 la München, la Facultatea pentru serviciul public în Bavaria (Hochschule für den öffentlichen Dienst in Bayern), pentru a continua apoi cu studiul științelor politice la Facultatea de Științe Politice a Universității Tehnice din München, între 1989 și 1991, și mai apoi cu studii juridice, între 1991 și 1995 la Universitatea Ludwig-Maximilian din München, una dintre cele mai bine cotate, dacă nu chiar cea mai bine cotată universitate din Germania în rankingurile internaționale. Bernd Fabritius și-a susținut doctoratul în drept în 2003 în cotutelă la Universitatea Eberhard-

Karl din Tübingen și Universitatea Lucian Blaga din Sibiu. Teza cu titlul ”Procedura de soluționare a litigiilor administrative în dreptul european (România, Germania, Franța, dreptul comunitar) a fost coordonată de către Prof. dr. Günther Püttner de la Universitatea Eberhard-Karl din Tübingen și Prof. dr. Ioan Leș de la Universitatea Lucian Blaga din Sibiu.

Domnul dr. Bernd Fabritius a intrat devreme în administrația publică germană, și a acumulat experiență și în domeniul privat al serviciilor juridice înainte de a deveni omul politic pe care îl cunoaștem și respectăm azi. La numai 20 de ani, în 1985, el s-a angajat în Ministerul Bavarez pentru Muncă, Ordine Socială, Familie și Femei ca și funcționar. Timp de șase ani a lucrat în minister pentru ca mai apoi să activeze ca și consultant acreditat în probleme de asigurări și pensii, iar din 1997 ca și avocat.

După susținerea doctoratului, domnul dr. Bernd Fabritius a decis să colaboreze și ca și cadru didactic asociat cu Facultatea de Administrație Publică din Saxonia, de la Meissen, precum și cu Universitatea Lucian Blaga din Sibiu și cu Universitatea Româno-Germană din Sibiu. Experiența lui de practician în probleme administrative, juridice și politice a completat cu atât de importantul recurs la realitate educația celor cărora li s-a adresat.

Partea cea mai importantă, cea mai spectaculoasă poate chiar, a carierei domnului dr. Bernd Fabritius este implicarea lui în organizațiile non-guvernamentale ale germanilor din întreaga lume și în special din România. Lista implicării sociale a domnului dr. Bernd Fabritius este impresionantă și ne dă imaginea unei persoane extrem de active și generoase.

Domnul dr. Bernd Fabritius este președintele Asociației Sașilor Transilvăneni în Germania (Verband der Siebenburger Sachsen in Deutschland) și președinte al Federației Sașilor Transilvăneni din întreaga Lume (Federation der Siebenburger Sachsen in aller Welt). El este vicepreședinte al Forumului Democrat al Germanilor din România, membru în conducerea Forumului German-Român, vicepreședinte ale Fundației Bavaria-România pentru Asistență Socială, membru în Consiliul Germanilor din Sudeți, membru în conducerea Fundației Magnus-Hirschfeld și în conducerea Institutului German pentru Drepturile Omului.

Poziția cea mai importantă este însă cea de președinte al Asociației Exilaților (Bund der Vertriebenen), poziție pe care domnul dr. Bernd Fabritius o deține din 2014. Organizația, înființată în 1957, a continuat Asociația Exilaților de Patrie (Bund der Heimatvertriebenen),

înființată în 1950, și a fost multă vreme o organizație controversată în spațiul public german. Dacă poziția Republicii Democratice Germane, din 1953, care identifica asociația cu un ”serviciu secret american” este probabil exagerată, unele acuzații de naționalism și revizionism nu au fost totuși lipsite de temei în anii de început. S-a vorbit despre o legătură a asociației cu mișcări de extremă dreaptă și conducerea asociației din anii de început a conținut într-adevăr un număr de foști membri ai Partidului Național-Socialist. Deși politic declarată neutră, se poate considera că asociația a reunit de la început o serie de forțe anti-comuniste.

Cu timpul, politica Asociației Exilaților s-a apropiat din ce în ce mai mult de centrul democratic și a devenit activ militantă pentru drepturile omului în Europa de est, pentru ca după căderea comunismului și reunificarea germană să susțină politici explicit pro-europene și favorabile extinderii UE. Poziția domnului dr. Bernd Fabritius, un promotor ferm și incontestabil al drepturilor omului și al valorilor democrației liberale la conducerea acestei asociații atât de importante în Germania este o dovadă clară, un semn al felului cum Asociația Exilaților s-a despărțit definitiv de trecutul ei controversat și de asemenea un semn pentru marele prestigiu public al domnului dr. Fabritius.

Carierea politică a domnului dr. Bernd Fabritius începe în 2003, o dată cu înscrierea în Uniunea Creștin-Socială, aripa bavareză a Uniunii Creștin Democratice. Domnul dr. Fabritius este membru în prezidiul Uniunii Creștin-Sociale. Și în activitatea politică, el s-a implicat primordial în politica germană adresată revenirii exilaților, fiind vicepreședinte la nivelul landului Bavaria al Uniunii Exilaților și Emigranților, un organism din cadrul Uniunii Creștin Democratice/Uniunii Creștin Sociale și membru în conducerea federală acestei Uniuni a Exilaților și Emigranților.

Dr. Bernd Fabritius este membru al Bundestagului german din anul 2013. Într-un interviu dat la scurt timp după alegere, intențiile domnului dr. Fabritius, referitoare la activitatea lui de parlamentar includeau referințe clare la rolul lui de reprezentant al germanilor, originari din România, dar și al românilor rezidenți în Germania:

”Am cea mai mare intenție să îmi aduc aportul la integrarea diasporei din România care acum trăiește în Germania, mă refer la etnicii români care s-au stabilit în Germania dar și la etnicii germani originari din România, o să-mi dau tot aportul pentru a le crea un sistem benefic și de integrare în societatea pe care și-au ales-o. Al doilea punct, îmi dau tot aportul pentru a

încuraja factorii economici de a face investiții în România, de a vedea toate avantajele pe care această țară le oferă. O să duc la crearea unor contacte între firme germane și firme românești, o să fac tot ce este merit a îmbunătăți relațiile bilaterale. Minoritatea germană care s-a stabilit în Germania, originarii germani din România, joacă un rol de punte, foarte important, între fosta țară natală a lor și noua țară unde s-au stabilit și unde sunt recunoscuți și acceptați de către societate. Această punte încerc să o stabilizez și să o promovez cât pot.”

La ora actuală, dr. Bernd Fabritius este în Bundestag președintele sub-comitetului pentru Politică Externă Culturală și Educațională, membru în Comitetul de Politică Externă, membru în Comitetul pentru Drepturile Omului și Ajutor Umanitar, membru supleant în Comitetul pentru Afaceri Interne, membru supleant în Comitetul pentru Probleme Juridice și Protecția Consumatorilor, prim vice-președinte al Grupului de Lucru pentru Exilați, Emigranți și Minorități Germane, vice-președinte al Grupul de Prietenie Parlamentar German-Român, membru în grupurile de prietenie parlamentare Germania - Canada și Germania - SUA.

Domnul dr. Fabritius a fost între 2014 și 2015 membru în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, unde a fost membru și prim vice-președinte al Comitetului pentru Probleme Juridice și Drepturile Omului, membru în Comitetul pentru Egalitate și Non-discriminare, reprezentant al Comitetului pentru Comitetului pentru Probleme Juridice și Drepturile Omului la Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) și membru al Comitetului pentru alegere judecătorilor pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului. El este și membru în Uniunea Inter-parlamentară unde ocupă poziția de vice-președinte al Comitetului pentru Drepturile Omului.

Domnul dr. Bernd Fabritius a fost pe parcursul anilor raportor al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei pentru România, Bulgaria și Ucraina.

Domnului dr. Bernd Fabritius i s-a decernat, în 2011, Medalia Europeană a Bavariei și, în același an, Ordinul Național de Merit al României.

Constantele activității politice și implicării sociale ale domnului dr. Bernd Fabritius sunt sprijinul acordat exilaților și emigranților din Europa de Est, precum și apărarea drepturilor omului.

Doresc să citez în încheierea acestui laudatio o declarație a domnului Prof. Dr. Paul-Juergen Porr, președintele Forumului Democrat al Germanilor din România: ”Mă bucură mult hotărârea dumneavoastră, de a-i acorda domnului Dr. Bernd Fabritius titlul de Doctor honoris causa și vă felicit pentru asta.

Bernd Fabritius este de meserie jurist. A fost și este avocatul multora. Dar a fost și este nu numai un avocat al sașilor transilvăneni și al șvabilor bănățeni, atât din România, cât și din Germania sau din alte părți, nu este doar un avocat al românilor din Germania sau al germanilor din România, este un avocat al României! Nu a fost în ultimii ani nici o delegație importantă de politicieni germani în România, în care să nu fie prezent și Bernd Fabritius. Prin funcțiile sale politice multiple a facut lobby pentru România la Berlin, la nivelul diferitelor landuri germane, dar și la Bruxelles. N-a ezitat nici să dojenească anumite politici criticabile, cum a fost ordonanța 13, dând dovadă prin aceasta că, prietenul adevărat îți spune la nevoie adevărul neplăcut în față, fără ocolișuri.

Doamnelor și Domnilor,

Munca susținută în sprijinul relațiilor dintre Germania și România, precum și ferma poziție în favoarea drepturilor omului îl recomandă pe domnul dr. Bernd Fabritius. Suntem onorați să salutăm astăzi prezența lui în mijlocul nostru. Felicitări, Doctor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum Bernd Fabritius!

Timișoara, România, 12 iunie 2017

Comisia de Laudatio pentru acordarea titlului Doctor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum

Președinte,

Prof. univ. dr. Marilen Gabriel Pirtea, *Rectorul Universității de Vest din Timișoara*

Membri:

Prof. univ. dr. Paul Philippi, *Universitatea Lucian Blaga Sibiu, Facultatea de Științe Socio-Umane, președinte de onoare al Forumului Democrat al Germanilor din România*

Prof. univ. dr. Paul Jürgen Porr, *Universitatea Lucian Blaga Sibiu, Facultatea de Medicină, președintele Forumului Democrat al Germanilor din România*

Prof. univ. dr. Ioan Fernbach, *Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Muzică și Teatru, vicepreședinte al Formului Democrat al Germanilor din România, președinte al Formului Democrat al Germanilor din Banat.*

Ambasador Dh.C. Emil Hurezeanu, *Ambasador al României la Berlin*

Prof. univ. dr. Vasile Dâncu, *Universitatea din București, Facultatea de Sociologie*

Prof. dr. Mircea Criste, *Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept*

Prof. dr. Robert D. Reisz, *Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Științe Politice, Filozofie și Științe ale Comunicării*

LAUDATIO
zur Verleihung der Ehrendoktorwürde der
West Universität Temeswar
an Herrn
Dr. BERND FABRITIUS

Magnifizenz,
Sehr geehrtes Präsidium,
Verehrte Mitglieder der akademischen Gemeinschaft,
Liebe Gäste,
Sehr geehrter Herr Dr. Bernd Fabritius,
Meine Damen und Herren,

Wir ehren heute eine Persönlichkeit die die fruchtbare Entwicklung der rumänisch-deutschen Beziehungen der letzten Jahren am besten verkörpert. Dr. Bernd Fabritius, in Rumänien geboren, aufgewachsen und erzogen, trat in Deutschland eine beeindruckende politische Karriere an, wurde eine Persönlichkeit ersten Ranges des deutschen öffentlichen Lebens, Symbol der glücklichen Transformation einer der bedeutenden Organisationen der Nachkriegsjahre (das Bund der Vertriebenen) und durch all dies eine lebende Brücke zwischen den beiden Staaten.

Bernd Fabritius wurde in Agnethelm (Agnita), am 14ten Mai 1965 geboren. Er hat das prestigeträchtige Brukenthal-gymnasium in Hermannstadt im Jahre 1983 absolviert und hier sein Abitur bestanden. Sein Hochschulstudium hat er nach seiner Auswanderung nach Deutschland im Jahre 1984 begonnen. Er hat zwischen 1985 und 1988 in München, an der Hochschule für den öffentlichen Dienst in Bayern, Sozialverwaltung studiert und als Diplom-verwaltungswirt graduiert, um danach ein Studium der Politikwissenschaften an der Hochschule für Politik der Technischen Universität München anzutreten. Zwischen 1991 und 1995 hat Bernd Fabritius an

einer der besten, wenn nicht sogar der best-eingestuften deutschen Hochschule in den internationalen Rankings, der Ludwig-Maximilian Universität in München, Rechtswissenschaften studiert. Sein zweites Staatsexamen hat Bernd Fabritius im Jahre 1997 bestanden. 2003 hat er in einem Kooperationsverfahren an der Eberhard-Karls-Universität in Tübingen und der Lucian Blaga Universität in Hermannstadt promoviert. Seine Arbeit mit dem Titel „Administrative Schlichtungsverfahren in dem europäischen Recht (Rumänien, Deutschland, Frankreich, EU)“ wurde von Prof. dr. Günther Püttner an der Eberhard-Karls-Universität und Prof. dr. Ioan Leş an der Lucian Blaga Universität betreut.

Dr. Bernd Fabritius ist früh in der öffentlichen Verwaltung eingetreten, hat aber auch in der privaten Rechts- und Versicherungsberatung Erfahrung gesammelt bevor er zu dem bekannten und geachteten Politiker von heute wurde. Mit nur 20 Jahren, im Jahre 1985, wurde er Beamte des Bayerischen Staatsministeriums für Arbeit, Sozialordnung, Familie und Frauen. Er hat hier sechs Jahre gearbeitet, um später an der Landesversicherungsanstalt (LVA) Oberbayern als Rentenberater und Prozessagent (Zulassung: Bayerisches Landessozialgericht (1991-1997) und seit 1997 Rechtsanwalt zu agieren.

Schon vor seiner Promotion, hat dr. Bernd Fabritius als Lehrbeauftragter für Prozessrecht an der Fachhochschule der Sächsischen Verwaltung Meißen (FHSV) unterrichtet (1997-2005). Nach 2003 wurde er Gastdozent der Lucian Blaga Universität und der Rumänisch-Deutschen Europa-Universität in Hermannstadt. Seine praktische Erfahrung in administrativen, politischen und Rechtsfragen haben seinen Studenten den so wichtigen Zusammenhang des Studiums mit der Praxis ermöglicht.

Der bedeutendste, vielleicht auch spektakulärste Teil der Karriere des dr. Bernd Fabritius ist seine Beteiligung in den Nicht-regierungs-organisationen der Deutschen in Rumänien, Deutschland und weltweit. Die Liste der Organisationen in welchen dr. Bernd Fabritius mitwirkt ist beeindruckend und steht als Beweis einer besonders großzügigen und aktiven Persönlichkeit.

Dr. Bernd Fabritius ist Präsident des Bundes der Vertriebenen (BdV), Präsident des Verbandes der Siebenbürger Sachsen in Deutschland, Präsident der Föderation der Siebenbürger Sachsen in aller Welt, Vizepräsident des Demokratischen Forums der Deutschen in Rumänien, Mitglied im Kuratorium des Deutsch-Rumänischen Forums, Vizepräsident der Stiftung Bavaria-Romania für Soziale Assistenz, Mitglied im Sudetendeutschen Rat e.V., Mitglied im Kuratorium

der Magnus-Hirschfeld-Stiftung und Mitglied im Kuratorium des Deutschen Instituts für Menschenrechte

Die bedeutendste, sichtbarste Position ist die des Präsidenten des Bundes der Vertriebenen, die dr. Bernd Fabritius seit 2014 bekleidet. Das Bund der Vertriebenen wurde 1957 als Nachfolgerorganisation des 1950 etablierten Bundes der Heimatvertriebenen erschaffen, und war für lange Jahre eine umstrittene Organisation des deutschen öffentlichen Lebens. Wenn die Stellung der DDR, die 1953 die Organisation als „amerikanisches Geheimdienst“ abgestempelt hat, übertrieben wirkt, waren Vorwürfe des Nationalismus und Revisionismus in den Anfangsjahren zum Teil nicht ohne Grund. Es wurde auch von Kontakten des Bundes zu rechtsextremen Kreisen gesprochen und es ist ein Fakt das im Präsidium der Organisation ehemalige Mitglieder der NSDAP eine bedeutende Rolle gespielt haben. Obwohl formal politisch neutral, hat der Bund in seinen Anfangsjahren anti-kommunistische Kräfte vereint.

Im Laufe der Jahre, hat sich der Bund der Vertriebenen immer mehr der demokratischen Mitte angenähert und hat aktiv für Menschenrechte in Osteuropa geworben, um nach dem Ende der Ost-Westspaltung Europas die Osterweiterung der Europäischen Union ausdrücklich zu unterstützen und eine explizit pro-europäische Stellung einzunehmen. Die Position des dr. Bernd Fabritius, ein überzeugter und unanfechtbarer Förderer der Menschenrechte und der liberalen Demokratie, an der Spitze des Bundes der Vertriebenen ist ein klarer Zeichen für die Art und Weise wie sich diese Organisation endgültig von seiner umstrittenen Vergangenheit entfernt hat, sowohl wie auch ein Zeichen für das bedeutende öffentliche Prestige des dr. Fabritius.

Dr. Bernd Fabritius hat seine politische Karriere im Jahre 2003 begonnen, als er Mitglied der Christlich-Sozialen Union wurde. Zur Zeit ist Dr. Bernd Fabritius Mitglied im Parteivorstand der CSU. Auch in seiner politischen Aktivität hat sich dr. Fabritius in erster Reihe den Problemen der Vertriebenen und Aussiedler gewidmet. Er ist stellvertretender Landesvorsitzender der UdV (Union der Vertriebenen und Aussiedler) und Mitglied im Bundesvorstand der Ost- und Mitteldeutschen Vereinigung der CDU/CSU – Union der Vertriebenen und Flüchtlinge (OMV)

Dr. Bernd Fabritius ist seit 2013 Mitglied des Bundestages. In einem Interview, kurz nach seiner Wahl, hat dr. Fabritius seine Absichten als Vertreter der Rumänien-deutschen und der in Deutschland lebenden Rumänen folgendermaßen dargestellt (Ursprungstext im Rumänischen, meine Übersetzung): „Ich habe die Absicht meinen Beitrag zu der Integration der rumänischen Diaspora die jetzt in Deutschland lebt zu leisten. Damit meine ich sowohl die Rumänen die sich

in Deutschland niedergelassen haben, wie auch die Deutschen die aus Rumänien stammen. Ich will beitragen dass diese von einem vorteilhaften Integrationsmechanismus in der Gesellschaft die sie gewählt haben profitieren. Zweitens, werde ich beitragen um deutsche Unternehmen zu ermuntern in Rumänien zu investieren, um die Vorteile die die rumänische Wirtschaft anbietet bekannt zu machen. Ich werde Kontakte zwischen deutschen und rumänischen Unternehmen fördern und alles mögliche tun um die bilateralen Beziehungen zu verbessern. Die deutsche Minderheit die aus Rumänien stammt, nach Deutschland ausgesiedelt ist und hier von der Gesellschaft akzeptiert und anerkannt ist, hat die Rolle einer Brücke die das Heimatland mit ihrem neuen Land verbindet. Diese Brücke möchte ich festigen und fördern soweit ich kann”.

Im Bundestag, ist zur Zeit dr. Bernd Fabritius Vorsitzender des Unterausschusses für Auswärtige Kultur- und Bildungspolitik, Mitglied im Auswärtigen Ausschuss, Mitglied im Ausschuss für Menschenrechte und Humanitäre Hilfe, Stellvertretendes Mitglied im Innenausschuss, Stellvertretendes Mitglied im Ausschuss für Recht und Verbraucherschutz, Erster Stellvertretender Vorsitzender der Gruppe der Vertriebenen, Aussiedler und deutschen Minderheiten, Stellvertretender Vorsitzender der Deutsch-Rumänischen Parlamentariergruppe, Mitglied der Deutsch-Kanadischen Parlamentariergruppe und Mitglied der Parlamentariergruppe USA.

Dr. Bernd Fabritius war zwischen 2014 und 2015 stellvertretender Mitglied der Parlamentarischen Versammlung des Europarates (PVER), dort ordentliches Mitglied im Ausschuss für Rechtsangelegenheiten und Menschenrechte (erster stellvertretender Vorsitzender), ordentliches Mitglied im Ausschuss für Gleichstellung und Nichtdiskriminierung, Zweiter Vertreter des Ausschusses für Rechtsangelegenheiten und Menschenrechte der PVER in der „Venedig-Kommission“ und stellvertretendes Mitglied im Ausschuss zur Wahl von Richtern für den Europäischen Gerichtshof für Menschenrechte

Er ist auch stellvertretendes Mitglied der Interparlamentarischen Union (IPU) und dort stellvertretender Vorsitzender des Ausschusses für Menschenrechte.

Dr. Bernd Fabritius war Rapporteur der Parlamentarischen Versammlung des Europarates für Rumänien, Bulgarien und die Ukraine.

Im Jahre 2011 wurde dr. Bernd Fabritius als Träger der Europa-Medaille der Bayerischen Staatsregierung und Träger des Nationalen Verdienstordens Rumäniens gewürdigt.

Die Festpunkten seiner politischen und sozialen Beteiligung waren immer die Unterstützung der Vertriebenen und Aussiedler aus Osteuropa, sowohl wie die Verteidigung der Menschenrechte.

Zum Abschluss dieser Laudatio möchte ich eine Aussage des Prof. dr. Paul-Juergen Porr, Präsident des Demokratischen Forums der Deutschen in Rumänien, zitieren (Ursprungstext im Rumänischen, meine Übersetzung):

”Die Entscheidung, dr. Bernd Fabritius die Ehrendoktorwürde zu verleihen erfreut mich und ich möchte sie dafür gratulieren.

Bernd Fabritius ist vom Amt her Jurist. Er ist und war der Rechtsanwalt und Fürsprecher für viele. Aber er war und ist nicht nur der Fürsprecher der Siebenbürger Sachsen und der Banater Schwaben, in Rumänien, wie auch in Deutschland, nicht nur der Fürsprecher der Rumänen in Deutschland oder der Deutschen in Rumänien, er ist auch ein Fürsprecher für Rumänien! Es gab in den letzten Jahren keine bedeutende Delegation deutscher Politiker in Rumänien in welcher Bernd Fabritius nicht dabei gewesen wäre. Durch seine multiplen politischen Positionen hat er für Rumänien nicht nur in Berlin und in den deutschen Ländern ausgesagt, sondern auch in Bruxelles. Er hat auch nicht gezögert politische Entscheidungen in Rumänien zu kritisieren, wie es im Fall der Verordnung 13 gewesen war, damit beweisend das ein wahrer Freund auch die unangenehmen Wahrheiten direkt sagt.

Meine Damen und Herren,

Die konsequente Arbeit zur Unterstützung der Beziehungen zwischen Deutschland und Rumänien, seine feste Stellung für die Verteidigung der Menschenrechte zeichnen Dr. Bernd Fabritius in hohem Maße aus. Es ist uns eine Ehre heute Dr. Bernd Fabritius als Mitglied unserer akademischen Gemeinschaft begrüßen zu dürfen. Herzlichen Glückwunsch, Doktor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum Bernd Fabritius!

Temeswar, Rumänien, 12 Juni 2017

DER RAT ZUR VERLEIHUNG DER EHRENDOKTORWÜRDE

Vorsitzender,

Prof. Univ. Dr. Marilen Gabriel Pirtea, Rektor der West Universität Temeswar

Mitglieder:

Prof. univ. dr. Paul Philippi, *Lucian Blaga Universität Hermannstadt, Fakultät für Sozial und Humanwissenschaften, Ehrenpräsident des Demokratischen Forums der Deutschen in Rumänien*

Prof. univ. dr. Paul Jürgen Porr, *Lucian Blaga Universität Hermannstadt, Medizinische Fakultät, Präsident des Demokratischen Forums der Deutschen in Rumänien*

Prof. univ. dr. Ioan Fernbach, *West Universität Temeswar, Fakultät für Musik und Theater, Vize- Präsident des Demokratischen Forums der Deutschen in Rumänien, Präsident des Demokratischen Forums der Deutschen im Banat.*

Emil Hurezeanu, *Rumänischer Botschafter in Berlin*

Prof. univ. dr. Vasile Dâncu, *Universität Bukarest, Fakultät für Soziologie*

Prof. univ. dr. Mircea Criste, *West Universität Temeswar, Juristische Fakultät*

Prof. Univ. dr. Robert D. Reisz, *West Universität Temeswar, Dekan der Fakultät für Politikwissenschaften, Philosophie und Kommunikationswissenschaften*

Discursul domnului Dr. Bernd Fabritius,
Membru al Parlamentului German (Bundestag)
cu ocazia decernării titlului onorific
Doctor Honoris Causa Beneficiorum Publicorum
al Universității de Vest din Timișoara

- Este valabil cuvântul rostit –

Magnificențe, Eminențe, stimate domnule Rector al Universității de Vest Timișoara, dragă domnule Prof. Dr. Pirtea, Stimați membri ai Comisiei, Stimați profesori, dragi studenți și prieteni, Doamnelor și Domnilor,

Este pentru mine o deosebită bucurie și onoare să primesc astăzi titlul de Doctor Honoris Causa al Universității de Vest Timișoara. Universitatea din Timișoara este, încă din copilăria mea, una dintre cele mai cunoscute și renumite universități din România. Cine dorea atunci un fundament solid pentru o viitoare carieră, alegea adesea un studiu la Timișoara! Copii ai acestei Universități sunt, printre alții, Nikolaus Berwanger, Ernest Wichner, Hans Weresch sau directorul Teatrului de Stat Timișoara, Lucian Vărșândan, dar și deținătoarea premiului Nobel, Herta Müller, și mulți alții. Mă simt umil să fiu onorat tocmai de această venerabilă Universitate.

Din propunerea acordării titlului înțeleg că îmi este oferit pentru implicarea mea în relațiile bilaterale și buna înțelegere între popoarele europene. În acest context, primesc această onoare în numele întregii comunități a germanilor din România, pentru că titlul nu îmi aparține mie ca persoană, ci întregii comunități din care fac parte.

În calitatea mea de sas din Transilvania, de membru al Bundestagului german, de președinte al Subcomisiei parlamentare pentru politici în domeniul culturii și educației în străinătate, de membru al Comisiei pentru politică externă, membru al Comisiei pentru drepturile omului și ajutor umanitar, cât și de membru al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, sunt preocupat în permanență să mediez între state și culturi, în vederea susținerii unui dialog intercultural fructuos. Astfel nu fac altceva decât să continui ceea ce compatrioții mei au făcut aici, pe teritoriul României de astăzi, începând din secolul al 12-lea.

Principiile toleranței, ale multiculturalismului și multiconfesionalismului au jucat dintotdeauna un rol esențial în Transilvania și în Banat și în mod special aici, în Timișoara. Întreaga regiune cu caracterul ei inconfundabil, multiethnic, în trecut cu o puternică minoritate germană, a constituit mereu un loc în care se construiesc punți de legătură, un loc al competenței interculturale și interetnice.

Forța interioară a cetățenilor acestei regiuni și-a aflat punctul culminant în revoluția din 1989. De aceea sunt foarte bucuros și felicit orașul pentru că, la peste un sfert de veac de la revoluție, Timișoara are o nouă șansă de a-și prezenta principiile și valorile culturale unui public internațional în calitatea de Capitală Culturală Europeană 2021. Orașul dumneavoastră va fi din nou în centrul atenției unui larg public european. Orașul meu, Sibiu, a folosit această șansă în 2007 într-un mod exemplar. Sunt sigur că și Timișoara va avea același succes conform motto-ului **‘Shine your light – Light up your city!’** – (Luminează orașul prin tine), nu în ultimul rând datorită unui viu peisaj universitar și unei universități de rangul acesteia.

România este o țară în inima Europei, având fără îndoială o poziție cheie în domeniul politicii externe și al alianțelor.

Chiar în acest an, România serbează un triplu jubileu:

- 1) Cu exact 50 de ani în urmă, România a deschis o poartă spre Germania stabilind, după URSS, ca primă țară a Pactului de la Varșovia din această regiune, relații diplomatice cu Republica Federală Germania.
- 2) Acum 25 de ani, noua Românie, cea de după revoluție, și schimbarea politică în Europa de Est, a semnat un tratat de prietenie cu Germania reunificată, un tratat al cărei bază o constituie parteneriatul și cooperarea.
- 3) Nu în ultimul rând, România serbează 10 ani de la aderarea la Uniunea Europeană.

Analizând această evoluție putem afirma fără îndoială că aceste trei jubilee se condiționează reciproc și constituie o consecință logică.

Permiteți-mi să încep cu prima dintre aceste trei veritabile pietre de hotar, citând din discursul cancelarului federal german, Dr. Kurt Georg Kiesinger, la cea de-a 90-a sesiune a Bundestagului german, în a cincea perioadă electorală, la 1 februarie 1967 la Bonn:

” Doamnelor și domnilor, la 13 decembrie 1966 eu, cancelarul federal, am declarat în fața acestei Înalte Adunări, că Guvernul federal are dorința de a îmbunătăți relațiile cu partenerii noștri din est în toate domeniile vieții economice, culturale și politice și de a stabili relații diplomatice, acolo unde va fi posibil. Ieri, Guvernul Federal și Guvernul Republicii Socialiste România au convenit să facă schimb de reprezentanți diplomatici în rang de ambasadori

extraordinari și plenipotențieri și să publice un comunicat comun. Această decizie, care nu este îndreptată împotriva nimănui, va servi conform dorinței celor două guverne păcii și securității, înțelegerii durabile și conviețuirii pașnice între popoarele Europei precum și destinderii internaționale. Dorim să întreținem relații cu vecinii noștri est-europeni care promovează interesele noastre reciproce și comune. Fără înțelegerea și colaborarea statelor est-europene nu poate fi surmontată scindarea europeană. Sunt convins că stabilirea relațiilor diplomatice dintre Republica Federală Germania și România va fi considerată de toate statele lumii ca o contribuție la garantarea păcii. Guvernul federal va continua eforturile pentru o îmbunătățire a relațiilor cu vecinii est-europeni.”

În special penultimele două propoziții ale cancelarului federal Kiesinger arată dimensiunea acestei decizii, pe care Germania și România o pot celebra astăzi.

Această veritabilă piatră de hotar politică a fost precedată de tratative intensive și, așa cum poate fi constatat astăzi, constructive. Au existat mai multe întrevederi între ministrul de Externe român, Corneliu Mănescu, și ministrul federal de Externe de atunci, Willy Brandt, în timpul cărora au fost clarificate principiile de bază, cât și amploarea relațiilor bilaterale. Astfel, de partea germană era important ca Republica Federală Germania și Guvernul ei federal să-și apere pretenția de reprezentare a întregului popor german. În același timp, România a manifestat de atunci (1967) înțelegere pentru dorința de reunificare a Germaniei. Pentru România era important să se constate, în contextul reîntregirii familiilor, faptul că România este un stat suveran, care deține puterea de decizie și asupra cetățenilor ei de naționalitate germană. Totodată, România a garantat continuarea respectării principiilor umanitare în cadrul reîntregirii familiilor.

Comunicatul mai prevedea, printre altele, extinderea relațiilor comerciale, liberalizarea exporturilor agricole, dar și începerea negocierilor la nivel de experți cu privire la un tratat cultural.

În cadrul vizitei ministrului român de Externe, Mănescu, la omologul său german, Willy Brandt, la 30 și 31 ianuarie 1967, a fost finalizat conținutul comunicatului, astfel că a devenit posibilă anunțarea, în Bundestag, a stabilirii relațiilor diplomatice. Ceea ce a urmat a fost extinderea relațiilor bilaterale, o extindere care fără îndoială poate fi numită în limbajul de astăzi ”Best Practice” în Europa.

Deja la 13 octombrie 1967, ministrul de Externe Willy Brandt ținea să precizeze în Bundestag (citez din protocolul Parlamentului): ”După cum știți, doamnelor și domnilor, în vara acestui an am procedat la schimbul de ambasadori cu Republica Socialistă România. La începutul lunii august a fost semnat un acord de colaborare în domeniul tehnico-științific. Vor urma în foarte scurt timp tratative cu privire la adâncirea relațiilor economice.”

În august 1967 Brandt vizitase România și constatase că discuțiile purtate la București și la Marea Neagră au fost începutul unui dialog politic deschis care urma să fie continuat în beneficiul destinderii dintre Est și Vest și deci și în beneficiul altor popoare. Relațiile cu România puteau fi un exemplu pentru o cooperare realistă în vederea construirii unei punți solide, dincolo de concepțiile politice diferite.

Același Willy Brandt urma să devină la scurt timp cancelar federal, iar în 1971 i-a fost decernat premiul Nobel pentru pace, pentru politica sa de deschidere față de Est, "Ostpolitik".

Doamnelor și domnilor, există unele opinii conform cărora s-ar fi putut prevedea încă de atunci exodul minorității germane din România spre Germania. Nu sunt adeptul acestor opinii, o spun cu toată convingerea. Ambele părți au pornit atunci de la premiza că bunele relații ar duce la o îmbunătățire a condițiilor în România, iar minoritatea germană din România, care suferise deteriorări structurale după cel de-al doilea Război Mondial datorită politicii României și adesea la presiunile Uniunii Sovietice, va fi consolidată.

Interesantă în acest context este și întrevăderea dintre ministrul federal Hans Dietrich Genscher și președintele român Ceaușescu de la Snagov, în mai 1983, anul în care familia mea a emigrat în Germania. În cadrul acelor discuții, Genscher a subliniat faptul că tocmai relațiile bune cu România ar fi foarte importante pentru Germania, și din motive istorice.

Citat:

"Noi nu am uitat că România a fost primul stat după război care a redeschis poarta spre noi."

Cu această constatare, fostul ministru federal de Externe sublinia, la 15 ani după stabilirea primelor relații diplomatice în această regiune, importanța lor esențială pentru evoluțiile ulterioare. Ca o paranteză fie spus: conform unor documente ale ministerului federal de externe, Ceaușescu ar fi replicat atunci că poarta a fost deschisă prea tare, astfel încât prea mulți oameni s-ar fi înghesuit să treacă prin ea. Această afirmație trebuie privită prin prisma faptului că România ceruse deja de câteva luni sume importante pentru cetățenii săi germani. Personal am aflat abia în Germania că Statul German a plătit atunci pentru mine 10.000 de mărci. E un sentiment straniu să știi că ai fost vândut.

Trebuie menționat aici că germanii din România au fost printre cei mai aprigi susținători ai stabilirii relațiilor diplomatice. În special germanii emigrați au constituit o punte de legătură și au însoțit politic această apropiere de țara lor de origine. Willy Brandt, arhitectul acestei politici, le-a mulțumit germanilor din România pentru aportul lor vizionar și pro-european, cu ocazia participării sale la Întâlnirea anuală a sașilor din Dinkelsbühl, în 1970: Willy Brandt devenise cancelar federal, iar germanii din România, sașii transilvăneni și șvabii bănățeni, actori consacrați ai politicii externe europene.

Minoritatea germană din România a constituit mereu o legătură specială, un promotor și catalizator pentru bunele relații dintre Germania și România, în folosul ambelor țări.

Semnificativ este faptul că după revoluția din România și fondarea Forumului Democratic al Germanilor din România (FDGR), acesta nu s-a transformat într-un oficiu de consiliere pentru emigrare, ci și-a concentrat activitatea pe consolidarea minorității germane ca cetățeni loiali în România.

Ca o consecință directă, a urmat a doua piatră de hotar, despre care vreau să vorbesc astăzi aici. La 21 aprilie 1992, a fost încheiat între Republica Federală Germania și România "Tratatul privind cooperarea prietenească și parteneriatul în Europa". Conform documentului

Bundestagului cu numărul 12/4273 este vorba despre un tratat de cooperare amplu cu referiri la toate domeniile esențiale ale cooperării bilaterale. Tratatul a fost semnat la 21 aprilie 1992, la București, și a avut ca țel continuarea tradiției relațiilor strânse dintre cele două țări și popoare și așezarea lor pe o bază nouă, orientată spre viitor, în spiritul cooperării prietenești (Preambulul Tratatului).

Ar fi prea mult să vă citesc astăzi întregul tratat, chiar dacă lectura lui ar trezi, în lumina evoluțiilor actuale, amintiri importante referitoare la chestiuni esențiale.

Permiteți-mi totuși să mă refer la un punct al tratatului, al cărui efect continuă să fie și astăzi exemplar: În articolul 5 s-au pus bazele pentru comisiile guvernamentale mixte care supraveghează și însoțesc anual aplicarea tratatului, orientată spre viitor.

Cu ocazia celei de-a 25-a aniversări a acestui tratat și a ședinței celei de-a 25-a a comisiei mixte guvernamentale, la 10 aprilie 2017, Excelența Sa, președintele României, Klaus Iohannis, a subliniat că germanii din România constituie o componentă esențială a istoriei și identității țării, fiind apreciați și respectați de toți românii. Minoritatea germană din România, a spus președintele, joacă un rol important, pentru că atât România cât și Germania pun un accent deosebit pe păstrarea și promovarea identității. Nu este, deci, o coincidență că una din urmările esențiale ale tratatului a fost crearea comisiei mixte guvernamentale.

Personal am avut în repetate rânduri ocazia să particip la ședințele anuale ale acestei comisii. Și în cazul componentei acesteia vedem un exemplu de "Best Practice" în Europa: atât reprezentanți ai germanilor în România cât și reprezentanți ai germanilor originari din România fac parte din comisie, ridică problemele care-i preocupă și le discută cu reprezentanți ai ambelor state. Este un exemplu bun care arată că e mult mai bine să discuți **împreună** decât să discute **unii despre ceilalți**. De multe ori acest demers este încununat de succes, există însă și domenii cu potențial (și nevoie) de ameliorare.

Ca exemple pozitive, dați-mi voie vă semnez sprijinirea și promovarea învățământului din România în limba maternă germană, ca o contribuție la păstrarea multietnicității, sau dezvoltarea în domeniul politicii sociale. Acordarea unor plăți compensatorii pentru etnicii germani din România, care au fost deportați la muncă forțată în Rusia, sau pentru victimele deportărilor în Bărăgan chiar din această regiune a Banatului, indiferent de actualul lor domiciliu, este un alt exemplu pozitiv al soluționării bilaterale, pe care îl abordez aici cu profund respect pentru partea română.

Ca exemplu mai puțin reușit trebuie însă să amintesc transpunerea legislației referitoare la restituiri sau lipsa de implicare a decidenților în recentul caz regretabil al campaniei de calomniere împotriva minorității germane din România. Există deci, ca peste tot, părți pozitive și părți negative. Valoarea propriu-zisă a tratatului și a comisiei constă însă în faptul că toate problemele sunt discutate și se caută soluții. Sunt întru totul de acord cu deputatul minorității germane în Parlamentul României, colegul meu Ovidiu Ganț, care constata într-un comentariu dedicat jubileului, publicat în cotidianul Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien la 3 mai 2017, că termenul de "parteneriat" din titlul tratatului nu a fost ales aleatoriu. Guvernul Kohl știa de atunci că drumul spre extinderea Uniunii Europene după reunificarea Germaniei rămâne deschis și pentru România, ca partener în Europa.

Drept urmare, suntem în situația de a celebra un al treilea jubileu: România este de 10 ani un stat membru al Uniunii Europene, al casei noastre comune Europa. Aceasta este, poate, cea mai bună știre a zilei.

Este evident că minoritatea germană în și din România a însoțit și acest pas în mod intensiv și constructiv. Noi am considerat întotdeauna că România se află în inima Europei și trebuie să facă parte din comunitatea statelor, fiind indispensabilă în alianțele relevante datorită poziției cheie pe care o deține în regiune.

Și această temă este atât de complexă și de o relevanță politică atât de importantă, încât nici un set întreg de seminarii nu ar ajunge pentru a prezenta expuneri și concluzii exhaustive. De aceea vă rog să-mi permiteți doar două concluzii: una cu privire la minoritatea germană și alta referitoare la întreaga populație a României.

Pentru minoritatea germană, extinderea UE spre răsărit în 2007 a însemnat nici mai mult, nici mai puțin, *crearea unei patrii comune*. Nouă, germanilor din România, care trăim în Germania sau în Austria, aderarea la UE ne-a redat patria. Trăim de atunci într-o entitate comună, europeană. Noi toți suntem cetățeni ai UE.

Pentru întreaga societate românească aderarea la UE a însemnat definitivarea procesului căderii Cortinei de Fier în Europa de Est. Regulile cu privire la libera circulație pot și trebuie să ofere și cetățenilor români toate avantajele vieții într-o casă comună europeană. Ar fi nevoie de un discurs separat pentru a analiza toate avantajele și dezavantajele diferitelor reglementări de tranziție.

Toate criticile sunt cunoscute și ar trebui să fie discutate în cadrul științelor politice, fără emoții. Dacă, de exemplu, sunt deplânse reglementări de tranziție și amânarea liberei circulații a forței de muncă, atunci trebuie să amintim și efectele negative ale migrației forței de muncă pentru coeziunea societății autohtone. Am fost foarte impresionat în timpul unei vizite prin Bucovina și Moldova. Am trecut prin sate locuite doar de oameni bătrâni și copii părăsiți.

În egală măsură, mă refer și la Mecanismul de Cooperare și Verificare instituit de Uniunea Europeană. Fără îndoială, este vorba despre un instrument însoțitor amical menit să contribuie la o mai bună și mai rapidă surmontare a perioadei de tranziție. Mulți oameni din țară mai sunt și astăzi convingși că perioada de tranziție a durat prea mult și că în unele domenii nu s-a încheiat nici azi. Reamintesc aici doar încercarea regretabilă a introducerii Ordonanței de Urgență nr. 13, la începutul anului. Aceste exemple denotă amploarea programelor care trebuie analizate.

Dați-mi voie, în continuare, să fac o referire critică la un aspect de politică internă din România. Consider că este fals și extrem de periculos că în unele medii din țară se propagă, din motive transparente care includ și exemplele enunțate anterior, ideea existenței unor ”europeni de categoria a doua”. Nu, toți europenii sunt egali!

E posibil să existe o *Europă a vitezelor diferite*. Cei care ignoră însă cauzele pentru aceste viteze diferite și instrumentalizează politic doar simptomele și efectele lor – uneori probabil și din motive naționaliste – aduc prejudicii nu doar propriei societăți prin scindare, ci afectează și măreața idee europeană. Societatea civilă românească a recunoscut, în lunile trecute, pericolele și a oferit prin demonstrațiile la care au participat sute de mii de oameni un nou exemplu,

consemnat în întreaga lume, de "Best Practice" pentru modul de funcționare a democrației în Europa. Să fim mândri de această Românie!

Ar fi de dorit să acționăm împreună, ca politicieni și politologi, pentru obiectivizarea dezbaterilor politice interne și europene.

Eu sunt un european convins. De aceea, vă adresez rugămintea să sprijiniți demersurile în vederea promovării valorilor noastre europene și a drepturilor omului. Mai cu seamă diversitatea multietnică, toleranța, deschiderea, educația și cultura joacă un rol deosebit în acest demers – iar aceste valori sunt acasă și în România.

La finalul acestui succint rezumat al credo-ului meu personal și politic doresc să adresez mulțumiri pentru onoarea oferită,

în primul rând mulțumiri acestei Universități!

Mulțumiri cordiale dumneavoastră, Domnule Prof. Dr. Pirtea, ca Rector al Universității, pentru cuvintele dvs. frumoase.

Știu că apreciați un celebru citat al lui Henry Ford: "Indiferent ce crezi, că poți sau că nu poți, în ori ce caz ai dreptate."

Cuvintele de duh ne formează, pentru că au o puternică influență asupra gândirii, a sentimentelor și acțiunilor noastre. Universitatea se ghidează după motto-ul "Construim cariere, formăm caractere!" Judecând după atmosfera din Universitate, dumneavoastră toți ați reușit să mențineți și să consolidați o Alma Mater renumită, care motivează întocmai conform motto-ului dumneavoastră.

Universitatea, la fel ca orașul dumneavoastră, apare multiculturală și deschisă către lume. Dacă aș fi pus, ca proaspăt absolvent de liceu, să aleg la care universitate aș dori să pun bazele devenirii mele, Universitatea dumneavoastră ar face parte din selecția mea restrânsă. Începând de astăzi voi fi alături de dumneavoastră, ca Doctor Honoris Causa al acestei Universități, un combatant activ în sensul celor rostite anterior pentru menținerea și consolidarea ei. Vă mulțumesc!

Dankesrede

Verleihung der Ehrendoktorwürde an der West-Universität Temeswar

Datum: 23.06.2017

- Es gilt das gesprochene Wort –

*Magnifizenzen, Eminenzen, sehr verehrter Herr Rektor der West-Universität
Temeswar, lieber Herr Prof.Dr. Pirtea*

Sehr verehrte Mitglieder der Kommission,

Sehr verehrte Professoren, liebe Studenten und Freunde,

Meine Damen und Herren,

Es ist mir eine ganz besondere Freude und Ehre zugleich, heute die Ehrendoktorwürde an der West-Universität Temeswar erhalten zu dürfen. Die Universität Temeswar zählt schon seit meinen Kindheitstagen zu den bekanntesten und renommiertesten Universitäten in Rumänien, wer damals eine gute Basis für seinen künftigen Lebensweg legen wollte, entschied sich sehr häufig für ein Studium in Temeswar! Kinder dieser Universität sind keine Geringeren als Nicolaus Berwanger, Ernest Wichner, Hans Weresch oder z.B. der Intendant des Staatstheaters Temesvar, Lucian Varsandan, aber auch die Nobelpreis-Trägerin Herta Müller und viele Anderen. Es macht mich demütig, heute von gerade dieser ehrwürdigen Universität geehrt zu werden.

Dem Vorschlag der Ehrung entnehme ich, dass ich diese für meinen Einsatz in den bilateralen Beziehungen und für eine europäische Völkerverständigung bekommen soll. Nun, dann nehme ich diese Ehrung stellvertretend für die ganze Gemeinschaft der Deutschen aus Rumänien an, denn nicht mir als Person sondern der ganzen Gemeinschaft, der ich angehöre, gebührt dieser Verdienst.

Als gebürtiger Siebenbürger Sachse, als Mitglied des Deutschen Bundestages, Vorsitzender des Unterausschusses "Auswärtige Kultur- und Bildungspolitik", Mitglied des Auswärtigen Ausschuss, Mitglied des Ausschusses für Menschenrechte und humanitäre Hilfe, sowie der Parlamentarischen Versammlung des Europarates bemühe ich mich stets zwischen Ländern und zwischen Kulturen zu vermitteln und einen fruchtbaren interkulturellen Dialog zu verwirklichen. Damit setze ich nur fort, was meine Landsleute seit dem 12. Jahrhundert in Rumänien schon immer getan haben.

Die Prinzipien der Toleranz, des Multikulturalismus und des Multikonfessionalismus spielten immer eine besondere Rolle in Siebenbürgen und im Banat und gerade auch in Temeswar. Die ganze Region mit ihrem unverwechselbaren, multiethnischen Charakter, mit einer vormals zahlreichen deutschen Minderheit, galt schon immer als Ort des Brückenbaus und der interkulturellen und interethnischen Kompetenz.

Die innere Kraft der Bürger dieser Region hat in der Revolution von 1989 gegipfelt. Ich freue mich daher sehr und gratuliere der Stadt dafür, nun nach mehr als 25 Jahren seit der Revolution eine weitere Chance erhalten zu haben, ihre Prinzipien und kulturellen Werte einem internationalen Publikum als europäische Kulturhauptstadt 2021 vorstellen zu dürfen und im Mittelpunkt der Aufmerksamkeit einer großen europäischen Öffentlichkeit zu stehen. Meine Heimatstadt, Hermannstadt, hat eine solche Chance 2007 hervorragend genutzt, ich bin sicher, dass auch Temeswar getreu des Motos "Lass dein Licht leuchten - erleuchte die Stadt!" genau so erfolgreich sein wird, nicht zuletzt wegen einer so lebendigen Hochschullandschaft und einer so hervorragenden Universität wie dieser.

Rumänien ist ein Land mitten in Europa, das außenpolitisch und insbesondere in der Bündnispolitik zweifelsfrei eine Schlüsselstellung einnimmt.

Gerade in diesem Jahr kann Rumänien ein dreifaches Jubiläum feiern:

- 1) Vor genau 50 Jahren hat Rumänien Deutschland die Türe geöffnet und nach der Sowjetunion als das erste Land des Warschauer Paktes in dieser Region diplomatische Beziehungen mit der Bundesrepublik Deutschland aufgenommen.
- 2) Vor 25 Jahren schloss das *neue* Rumänien, *nach* der Revolution in Rumänien und der Wende in Osteuropa, einen Freundschaftsvertrag mit dem inzwischen wieder vereinten Deutschland, in dem Partnerschaft und Kooperation die tragenden Inhalte gewesen sind.
- 3) Letztlich jährt sich der Beitritt Rumäniens zur europäischen Union zum zehnten Mal.

Bei einer Analyse der Entwicklung darf mit Sicherheit gesagt werden, dass diese drei Jubiläen aufeinander aufbauen, sich jeweils bedingen und in ihrer Folge eine logische Konsequenz sein dürften.

Erlauben Sie mir mit dem ersten dieser drei Meilensteine zu beginnen und einfürend die Stellungnahme des deutschen Bundeskanzlers Dr. Kurt Georg Kiesinger in der 90. Sitzung des Deutschen Bundestages der fünften Wahlperiode, am 1. Februar 1967 in Bonn zitieren:

"Meine Damen und Herren, am 13. Dezember 1966 habe ich, der Bundeskanzler, vor diesem Hohen Haus erklärt, dass die Bundesregierung den Wunsch habe, das Verhältnis zu unseren östlichen Nachbarn auf allen Gebieten des wirtschaftlichen, kulturellen und politischen Lebens zu verbessern und wo immer dies nach den Umständen möglich ist auch diplomatische Beziehungen aufzunehmen. Gestern haben die Bundesregierung und die Regierung der Sozialistischen Republik Rumänien vereinbart, diplomatische Vertreter im Range von außerordentlichen und bevollmächtigten Botschaftern auszutauschen und darüber ein gemeinsames Kommuniqué veröffentlicht. Dieser Entschluss, der gegen Niemanden gerichtet ist, soll nach dem Willen der beiden Regierungen dem Frieden und der Sicherheit, dem dauerhaften Verständnis und dem friedlichen Zusammenleben der Völker Europas und der internationalen Entspannung dienen. Wir wollen mit unseren osteuropäischen Nachbarn Beziehungen unterhalten, die unsere wechselseitigen und gemeinsamen Interessen fördern. Ohne das Verständnis und die Mitwirkung der osteuropäischen Staaten kann die europäische Teilung nicht überwunden werden. Ich bin überzeugt, dass die Aufnahme diplomatischer Beziehungen zwischen der Bundesrepublik Deutschland und Rumänien von allen Staaten der Welt als ein Beitrag zur Sicherung des Friedens gewertet wird. Die Bundesregierung wird ihre Bemühungen um die Besserung ihre Beziehungen zu ihren östlichen Nachbarn fortsetzen."

Besonders die beiden vorletzten Sätze des Bundeskanzlers zeigen die Reichweite dieser Entscheidung, die Deutschland und Rumänien in diesem Jahr feiern können.

Vorausgegangen waren diesem politischen Meilenstein intensive und - wie heute festgestellt werden kann - konstruktiven Verhandlungen. Es gab mehrere Gespräche zwischen dem rumänischen Außenminister Manescu und dem damaligen Bundesaußenminister Willy Brandt, in denen Grundsätzliches und der Umfang der gegenseitigen Beziehungen zu klären waren. So war etwa auf deutscher Seite wichtig, dass die Bundesrepublik Deutschland und ihre Bundesregierung den Anspruch verteidigte, das *gesamte* deutsche Volk zu vertreten. Gleichzeitig äußerte Rumänien bereits damals (1967) Verständnis dafür, dass Deutschland eine Wiedervereinigung anstrebe. Rumänien war es damals wichtig, hinsichtlich der Familienzusammenführung festzustellen, dass Rumänien ein souveräner Staat sei, der auch über die Bürger deutscher Nationalität bestimmen könne. Gleichzeitig sicherte Rumänien aber zu, humanitäre Gründe im Rahmen der Familienzusammenführung weiterhin zu respektieren.

Weitere Inhalte des Kommuniqués waren etwa der Ausbau der Handelsbeziehungen, die Liberalisierung bei Agrarexporten aber auch die Aufnahme von Expertengesprächen über eine Kulturvereinbarung.

Bei einem Besuch des rumänischen Außenministers Manescu bei seinem Amtskollegen Willy

Brandt am 30. und 31. Januar 1967 wurden die Inhalte des Kommuniqués finalisiert, sodass wie geplant die Verkündung der Aufnahme diplomatischer Beziehungen im Bundestag möglich wurde.

Was dann folgte war ein Ausbau bilaterale Beziehungen, den man heute in neuer Terminologie zweifelsfrei als „Best Practice“ in Europa bezeichnen würde.

Bereits am 13. Oktober 1967 stellte Aussenminister Willy Brandt im Deutschen Bundestag fest (ich zitiere aus den Bundestagsprotokollen): „Sie wissen meine Damen und Herren, das wir im Sommer dieses Jahres mit der Sozialistischen Republik Rumänien Botschafter ausgetauscht haben. Anfang August ist ein Abkommen über die Zusammenarbeit im technisch-wissenschaftlichen Bereich unterzeichnet worden. Verhandlungen für die Vertiefung der Wirtschaftsbeziehungen stehen unmittelbar bevor“.

Brandt hatte im August 1967 Rumänien besucht und dazu festgestellt, die Gespräche die er im August in Bukarest und am Schwarzen Meer hätte führen können, hätten einen freimütigen politischen Dialog eingeleitet, den man fortsetzen möchte und der einer Entspannung zwischen Ost und West - und damit auch anderen Völkern - zu Gute kommen könne. Die Beziehungen zu Rumänien böten ein Beispiel für wirklichkeitsgetreue Zusammenarbeit, die eine tragfähige Brücke über unterschiedliche politische Auffassungen hinweg schlagen würde.

Dieser Willy Brandt wurde kurze Zeit später Bundeskanzler und erhielt dann 1971 den Friedensnobelpreis für seine Ostpolitik.

Es gibt Meinungen, meine Damen und Herren, die behaupten, man hätte bereits damals bei vorausschauender Beurteilung auch einen Exodus der deutschen Minderheit aus Rumänien nach Deutschland prognostizieren können. Diese Meinung teile ich dezidiert nicht. Man ist damals beidseitig davon ausgegangen, dass die guten Beziehungen zu einer Verbesserung der Rahmenbedingungen auch in Rumänien beitragen und die nach dem zweiten Weltkrieg durch die Politik Rumäniens – oft auf Druck der Sowjetunion - strukturell geschädigte deutsche Minderheit in Rumänien wieder konsolidiert würde.

Interessant in diesem Zusammenhang sind etwa Gespräche zwischen Bundesminister Hans Dietrich Genscher und dem rumänischen Präsidenten Ceausescu in Snagov gerade im Mai 1983, also dem Jahr, in welchem meine Familie selbst die Ausreise nach Deutschland vollzog. Bei diesen Gesprächen betonte Genscher, dass gerade *die guten Beziehungen zu Rumänien* für Deutschland ganz besonderes Gewicht hätten. Das habe auch historische Gründe.

Zitat

„Wir haben nicht vergessen, dass Rumänien als erstes Land nach dem Kriege die Tür zu uns wieder geöffnet hat“. Mit dieser Feststellung betonte der damalige Bundesaußenminister 15 Jahre nach Aufnahme der ersten diplomatischen Beziehungen in dieser Region deren essenzielle

Bedeutung für die folgende Entwicklung. Nur am Rande erwähne ich, dass Ceausescu damals laut Aufzeichnungen des Auswärtigen Amtes auf diese Aussage hin spontan erwidert haben soll, man habe die Tür offenbar zu weit geöffnet, so dass sich zu viele Menschen inzwischen hindurch gedrängt hätten. Diese Aussage ist natürlich in dem Kontext zu sehen, dass Rumänien damals bereits seit einigen Monaten hohe Zahlungen für seine deutschen Bürger gefordert und vereinbart hatte. Ich selbst habe erst in Deutschland erfahren, dass Deutschland für mich damals 10.000 DM gezahlt hat. Es ist ein sonderbares Gefühl, einmal verkauft worden zu sein.

Nicht unerwähnt bleiben muss an dieser Stelle, dass die Deutschen aus Rumänien zu den größten Unterstützern der Aufnahme diplomatischer Beziehungen gehörten. Es waren gerade die ausgewanderten Deutschen, die als Brückenfunktion diesen Schulterchluss mit ihrem Heimatland in Deutschland politisch begleitet haben. Willy Brandt, der Architekt dieser Politik, bedankte sich gerade bei den Deutschen aus Rumänien für diesen weitsichtigen und proeuropäischen Einsatz durch seine Teilnahme am Tag der Heimat in Dinkelsbühl 1970: Willy Brandt war inzwischen Bundeskanzler der Bundesrepublik Deutschland und die Deutschen aus Rumänien, die Siebenbürger Sachsen und Banater Schwaben, anerkannte Akteure europäische Außenpolitik.

Die deutsche Minderheit in Rumänien war immer eine ganz besondere Verbindung, ein Impulsgeber und ein Katalysator für die guten Beziehungen zwischen Deutschland und Rumänien, zum Wohle beider Länder.

Bezeichnend ist etwa, dass nach der Revolution in Rumänien und nach Gründung des Demokratischen Forums der Deutschen in Rumänien (DFDR) dieses nicht etwa eine Einrichtung zur Auswanderungsberatung wurde, sondern seine Tätigkeit auf eine Konsolidierung der deutschen Minderheit *in* Rumänien, als loyaler Staatsbürger, konzentrierte.

Eine direkte Folge davon war der zweite Meilenstein, über den ich heute hier sprechen möchte. Am 21. April 1992 wurde zwischen der Bundesrepublik Deutschland und Rumänien ein „Vertrag über freundschaftliche Zusammenarbeit und Partnerschaft in Europa“ geschlossen. Es handelte sich laut Drucksache des Deutschen Bundestages Nummer 12/4273 um einen umfassenden Kooperationsvertrag, der Aussagen zu allen wesentlichen Bereichen der bilateralen Zusammenarbeit enthalten sollte. Der Vertrag wurde am 21. April 1992 in Bukarest unterzeichnet und hatte kein geringeres Ziel, als an die Tradition fruchtbarer Beziehungen zwischen den beiden Ländern und Völkern anzuknüpfen und sie im Geiste freundschaftliche Zusammenarbeit und Partnerschaft auf eine umfassende und zukunftsweisende neue Grundlage zu stellen (Präambel des Vertrages).

Es würde zu weit führen, Ihnen heute den gesamten Vertrag vorzulesen, auch wenn dessen Lektüre gerade im Lichte aktueller Entwicklungen wichtige Erinnerungen an vorhandene Grundlagen wachrufen würde.

Lassen Sie mich nur einen Punkt des Vertrages ansprechen, der auch heute noch in seiner Wirkung beispielhaft ist: In Art. 5 wurde die Grundlage für die bilateralen Regierungskommissionen gelegt, die jährlich eine zukunftsorientierte Umsetzung des Vertrages überwachen und begleiten.

Anlässlich des 25. Jubiläums dieses Vertrages und der am 10. April 2017 in Bukarest abgehaltenen 25. Regierungskommission betonte seine Exzellenz, der Staatspräsident Rumäniens, Klaus Johannis, die Deutschen in Rumänien seien ein wesentlicher Bestandteil der Geschichte und Identität des Landes und würden von allen Rumänen geschätzt und respektiert. Die deutsche Minderheit in Rumänien spiele eine wichtige Rolle, weil sowohl Rumänien als auch Deutschland einen Schwerpunkt auf die Bewahrung ihrer Identität und deren Förderung legen. Es sei also kein Zufall, dass eine der wichtigsten Folgen des Vertrages die Schaffung der genannten Regierungskommission sei.

Ich hatte selbst mehrfach die Gelegenheit, bei den jährlichen Sitzungen der Regierungskommission teilzunehmen, weil auch hier die Zusammensetzung der Kommission ein Beispiel der Best-Practice in Europa darstellt: Sowohl Vertreter der Deutschen in Rumänien als auch Vertreter der Deutschen aus Rumänien sind Teil der Kommission und können gegenseitige Anliegen formulieren und mit den Vertretern beider Staaten besprechen. Es ist ein gutes Beispiel dafür, dass *miteinander* zu sprechen immer besser ist, als *übereinander* zu sprechen. Das ist oft von Erfolg gekrönt, oft zeigt es allerdings auch Bereiche mit Verbesserungspotenzial (und Verbesserungnotwendigkeit) auf.

Lassen Sie mich als positive Beispiele die Unterstützung und Förderung des muttersprachlichen Unterrichtes in deutscher Sprache in Rumänien als Beitrag zum Erhalt der Multiethnizität oder die Entwicklung in der Sozialpolitik erwähnen. Auch die Aufnahme der Entschädigungszahlungen für nach Russland deportierte Zwangsarbeiter deutscher Volkzugehörigkeit aus Rumänien oder für die Opfer der Baraganverschleppung gerade aus der Region des Banats, unabhängig von deren heutigem Wohnsitz, ist ein ausgesprochen positives Beispiel bilateraler Problemlösung, welches ich voller Anerkennung für die rumänische Seite anspreche.

Als weniger erfolgreiches Beispiel muss ich gleichzeitig die Umsetzung der Restitutionsgesetzgebung oder den fehlenden Einsatz von Verantwortungsträgern bei den bedauerlichen jüngsten Verleumdungskampagnen gegen die deutsche Minderheit in Rumänien ansprechen. Es gibt also wie überall Positives und Negatives, der eigentliche Wert des Vertrages und auch der Kommission ist jedenfalls, dass alles besprochen und lösungsorientiert angegangen werden kann.

Ich stimme übrigens dem Abgeordneten der deutschen Minderheit im rumänischen Parlament, meinem Kollegen Ovidiu Gant, ausdrücklich zu, wenn er in einem Kommentar zu diesem

Jubiläum in der Allgemeinen Deutschen Zeitung für Rumänien am 3. Mai 2017 feststellt, der im Titel des Vortrages verwendete Begriff „Partnerschaft“ sei nicht zufällig gewählt worden. Vielmehr habe die Regierung Kohl bereits gewusst, dass der Weg zur Erweiterung der Europäischen Union nach der Wiedervereinigung Deutschlands offen stehe und Rumänien mit einbezogen und damit *Partner in Europa* sein würde.

Es war also nur folgerichtig, dass wir auch ein drittes Jubiläum begehen dürfen: Rumänien ist seit zehn Jahren Mitglied der europäischen Union, unseres gemeinsamen europäischen Hauses. Das ist vielleicht die beste Nachricht des Tages.

Selbstredend, dass die deutsche Minderheit in und aus Rumänien auch diesen Schritt sehr intensiv und konstruktiv begleitet hat. Es war immer unsere Position, dass Rumänien im Herzen von Europa auch Mitglied der Staatengemeinschaft sein müsse und als Schlüsselland in der Region in den relevanten Bündnissen unentbehrlich ist.

Auch dieses Thema ist derart vielschichtig und von so bedeutender politischer Relevanz, dass ein ganzes Blockseminar nicht ausreichen würde, um eine erschöpfende Darstellung und Bewertung zu präsentieren. Erlauben Sie mir daher heute nur zwei Bewertungen herauszugreifen: Eine mit Bezug auf die deutsche Minderheit und eine mit Bezug auf die rumänische Gesamtbevölkerung.

Für die deutsche Minderheit hat die EU-Osterweiterung der 2007-er Runde nicht mehr oder weniger als die *Schaffung eines gemeinsamen Heimatsgebietes* bewirkt. Uns, den deutschen aus Rumänien in Deutschland oder in Österreich hat der EU-Beitritt die Heimat zurück gebracht. Wir leben seither erneut in einer gesamtstaatlichen, nämlich europäischen, Entität. Wir sind alle EU-Inländer.

Für die gesamte rumänische Gesellschaft hat der Beitritt zur EU den Wegfall des Eisernen Vorhanges in Osteuropa vollendet. Mit den europäischen Freizügigkeitsregeln können und sollen auch die rumänischen Staatsbürger alle Vorzüge des Lebens in einem gemeinsamen europäischen Haus nutzen. Einen eigenen Vortrag würde es brauchen, um Vor- und Nachteile der unterschiedlichen Übergangsregelungen zu beleuchten.

Die ganzen Kritikpunkte sind bekannt und sollten in der politischen Wissenschaft *unemotional* diskutiert werden. Wenn zum Beispiel Übergangsvorschriften und die Verzögerung der Arbeitnehmerfreizügigkeit beklagt wird, so muss im Gegenzug die negative Wirkung der Arbeitskräftemigration für das einheimische Gesellschaftsgefüge betrachtet werden. Mich hat eine Reise durch die Bukowina und die Moldau tief betroffen gemacht. Ich habe dort ganze Dörfer erlebt, die nur noch von alten Leuten und verlassenen Kindern belebt waren. Gleiches gilt für Kritik an dem von der EU vorgegebenen Mechanismus zur Prüfung und Kooperation (MCV). Es handelt sich dabei ganz zweifelsfrei um ein von Freundschaft geprägtes Begleitinstrument zur besseren und schnelleren Überwindung einer Übergangsperiode. Viele Menschen im Lande sind heute noch davon überzeugt, daß die Übergangszeit viel zu lange gedauert hat und in einigen

Bereichen heute noch nicht beendet ist. Ich nenne nur den bedauerlichen Versuch mit der Dringlichkeitsverordnung Nr. 13 zu Beginn dieses Jahres. Diese Beispiele zeigen die gesamte Bandbreite der zu analysierenden Fragen auf.

Lassen Sie mich abschließend einen Aspekt der Innenpolitik in Rumänien kritisieren. Ich halte es für falsch und für brandgefährlich, wenn aus durchsichtigen Gründen - auch wegen der vorher genannten Beispiele - die Idee von „Europäern zweiter Klasse“ medial verbreitet wird. Nein, alle Europäer sind gleich!

Es mag ein *Europa unterschiedlicher Geschwindigkeiten* geben. Wer die Gründe für diese unterschiedlichen Geschwindigkeiten allerdings ausblendet und nur deren Symptome und Folgen politisch instrumentalisiert, manchmal vermutlich mit nationalistischem Hintergrund, der schädigt nicht nur die eigene Gesellschaft durch Spaltung sondern auch die große Europäische Idee. Dieses hat gerade die rumänische Zivilgesellschaft in den vergangenen Monaten erkannt und durch die Manifestationen zu Hundertausenden ein weltweit beachtetes erneutes Beispiel der „Best Practice“ – dieses mal für das Funktionieren der Demokratie in Europa - geboten. Das macht stolz auf dieses Rumänien!

Lassen Sie uns als Politiker und als Politikwissenschaftler an einer Versachlichung sowohl der innenpolitischen als auch der gesamteuropäischen Debatte zusammenwirken.

Ich bin ein überzeugter Europäer. Deswegen bitte ich um Mithilfe bei den Bemühungen, unseren europäischen Werten zum Durchbruch zu verhelfen und Menschenrechte vorwärts zu bringen. Vor allem die multiethnische Vielfalt, Toleranz, Offenheit, Bildung und Kultur spielen dabei eine besondere Rolle – und diese Werte sind auch in Rumänien zu Hause.

Nach diesem kleinen Ausblick meines persönlichen und professionellen Credos möchte ich abschließend Worte des Dankes für die mir erwiesene Ehre sagen,

an erster Stelle **Dank dieser Universität.**

Ich möchte Ihnen, Herr Professor Dr. Pirtea, als dem Rektor der Universität, für Ihre schönen Worte herzlich danken.

Ich weiß, dass Sie ein Zitat von Henry Ford besonders schätzen: *„Ganz gleich, ob sie denken, sie können etwas - oder sie können es nicht, sie haben Recht“.*

Glaubenssätze prägen uns, denn sie haben einen starken Einfluss auf unser Denken, Fühlen und Handeln. Die Universität wirkt nach dem Motto „Wir fördern Karrieren und schaffen

Charaktere!“. Nach meiner Beobachtung zur Atmosphäre hier an Ihrer Universität, ist es Ihnen allen gelungen, eine motivierende und renommierte Alma Mater genau entsprechend Ihres Motos zu erhalten und zu festigen.

Die Universität wirkt, wie ihre Heimatstadt selbst, multikulturell und weltoffen. Stünde ich heute erneut als Abiturient vor der Entscheidung, an welcher Universität ich das Fundament meines künftigen Lebens aufbauen möchte, Ihre Universität wäre zweifelsfrei in der ganz engen Auswahl. Ab heute werde ich als Ihr Ehrendoktor weiterhin auch als aktiver Mitstreiter zur Verfügung stehen, wenn es darum geht, die Universität in Temesvar in dem vorher genannten Sinne zu erhalten und zu unterstützen. Herzlichen Dank.

CURRICULUM VITAE

Dr. Bernd Fabritius, CDU/CSU

Born 14 May 1965 in Agnetheln, Transylvania

Education:

Brukenthal High School Hermannstadt (Graduated 1983); Study of Social Administration (1985-1988 Bavarian BFH; Diploma Public Administration Specialist); Study of Political Science (1989-1991, College for Political Science, Certificate of Graduation); Study of Law (1991-1995, Ludwig-Maximilian University (LMU) Munich), Second State Examination (1997); Doctorate of Law (Joint Program 2000-2003 Hermannstadt (ULBS) and Eberhard-Karls-University Tübingen)

Career:

Civil Servant (1985-1991) Bavarian State Ministry for Work, Social Order, Family and Women; State Insurance Institution of Oberbayern (LVA); Pension Agent (License: Bavarian Superior State Social Court (1991-1997); Lawyer (since 1997); Lecturer for Procedural Law (1997-2005) FHSV Meißen; since 2003 Prof. Univ. Asoc. Europa-University ROGER and ULBS Hermannstadt

Memberships / Positions:

- ✓ President of the Federation of Expellees
- ✓ President of the Organization for Transylvanian Saxons in Germany
- ✓ President of the Worldwide Federation of Transylvanian Saxons
- ✓ Member of the German Sudeten Council
- ✓ Vice President for the Bavaria-Romania Foundation for Social Assistance
- ✓ Member of the Board of Trustees of the German-Romanian Forum

- ✓ Member of the Board of Trustees of the Magnus Hirschfeld Foundation
- ✓ Member of the Board of Trustees of the German Institute for Human Rights

Political Activity:

- ✓ Member of the CSU since 2003
- ✓ Member of the Board of the CSU
- ✓ Regional Deputy Chairman for the Union of Expellees and Emigrants
- ✓ Member of the Federal Executive Board of the East and Middle German Association of CDU/CSU – Union of Expellees and Refugees

Memberships and Departments in the Bundestag:

- ✓ Chairman of the Sub-Committee on Foreign Cultural and Educational Policies
- ✓ Member of the Foreign Affairs Committee
- ✓ Member of the Committee for Human Rights and Humanitarian Aid
- ✓ Substitute Member of the Committee for Interior Affairs
- ✓ Substitute Member of the Committee for Legal Affairs and Consumer Protection
- ✓ First Deputy Chairman of the Work Group for Exilees, Emigrants and German Minorities
- ✓ Deputy Chairman of the German-Romanian Parliamentary Friendship Group
- ✓ Member of the German-Canadian Parliamentary Friendship Group
- ✓ Member of the German-US Parliamentary Friendship Group

Further Parliamentary Memberships:

- ✓ Member of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE) (Substitute), there
- ✓ full Member of the Committee on Legal Affairs and Human Rights (First Deputy Chairman)
- ✓ full Member of the Committee on Equality and Non-Discrimination
- ✓ Representative of the Legal Affairs and Human Rights Committee to the European Commission for Democracy through Law (Venice Commission) (Substitute)
- ✓ Member of the Committee on the Election of Judges to the European Court of Human Rights (Substitute)
- ✓ Member of the Inter-Parliamentary Union (IPU) (Substitute), there
- ✓ Vice-President of the Committee on the Human Rights of Parliamentarians

Awards:

- ✓ The European Medal of the Free State of Bavaria (05/2011)
- ✓ The Romanian National Order of Merit (12/2011)